

Konvencija S. N. P. J.

(Iz pota.)

Čas tretjega glavnega zborovanja je pred durmi, — a nikdo izmed članov jednote še ni o tem spregovoril javne besede v glasilu. Vsled tega primem za persam, z namenom, da vzbudim rojake k zavednosti in stvarni kritiki, tičeči se zboljšanja jednote v tem ali onem oziru.

Društvom pa posebno na sree polagam, da volijo za delegate zavedne, samostojno misleče in vsestransko neodvisne moze, ki so tudi zmocni stati na lastnih nogah, ne da bi jih moral kdo drugi podpirati, in kateri bodo v stanu tudi zanaprej uspesno delovati za boljso bodočnost zatiranega naroda. Pri konvenciji je treba strogo paziti na vse sprejete predloge, ki se nanašajo na dopolnitev oziroma zboljšanje jednotlivih pravil, ter si jih tudi zapomniti in jih uveljaviti. Sklepi konvencije so vendar za to tukaj, da se izvršijo in natisnejo v pravilih, — ne, da se pozabijo! Tako se je n. pr. pri drugem glavnem zborovanju meseca septembra l. 1905 sklenilo, da zamore biti uradno glasilo Jednote le kak svobodomiselni list (tak predlog je bil sprejet in odobren tudi že pri prvi konvenciji), — dočim se v pravilih še vedno glasi: "Samo kak slovenski časopis, nepristranski glede verskih in političnih uprašanj, se zamore izbrati kot uradno glasilo S. N. P. J." — Takih bistvenih napak, ki so v nasprotju s pravovelnimi sklepi konvencije, je še vse polno v pravilih, o katerih se delegatom zadnje konvencije niti ne sanja ne! Toda pustimo to, — o tem bomo še govorili, — ali pa se naj oglasi kdo drugi.

Ker se mi notica v glasilu glede števila delegatov, ki jih je to ali ono društvo opravičeno poslati na glavno zborovanje, zdi pomanjkljiva, omenjam nadalje, da ima sleherno društvo pravico poslati delegata na konvencijo, in sicer: društva, ki imajo do 50 članov, enega delegata; društva z 51 do 75 člani dva delegata; društva s 76 ali več člani tri delegate, — a ne več, četudi bi imelo društvo 200 članov.

Društva, ki ne pošljejo svojih lastnih delegatov, lahko pooblasté kakega drugega izvoljenega delegata kateregakoli društva, ali pa tudi kakega člana glavnega odbora, ki mora že tako ali tako biti pri konvenciji navzoč kot predsednik, tajnik, blagajnik, zapisnikar, — ali pa enega izmed treh članov gospodarskega odbora, — in nikogar drugega!

Bojevnikom za našo sveto stvar pa ključem: "Naprej — od boja do zmage!"

Čas in razmere, v katerih živimo danes, zahtevajo, da v tem burnem času, ko se bje boj za resnico in pravico, za obstanek tisoč in tisoč bitij, — ne izgubimo izpred oči niti najmanjšega dejanja, ki se tiče osode človeštva. Vedno nam je stari na braniku za naše svete pravice; vsikdar in povsod se nam je zavedati, da se gre za človeštvo, — in ne za kupičenje bogastva! Tako delajo narodi, ki so daleč pred nami, in ki so se že otrsli srednjeveškega jarma. Vsi ti so si v bistvu enaki: vsi hité k oltarju prosvete, — vedoč, da jih nekoč združi moč, ki vstaja v masah in posamezniku blagih sre v prid človečanstvu... Ta načela si je stavila že pri

ustanovitvi tudi S. N. P. Jednota, katere glavni odbor je danes lahko ponosen na svoje delo in na veliko armado njenih zavednih članov, kojih število pa še z vsakim dnem vidno raste.

Nobena slovenska jednota v Ameriki ni ustanovljena na tako praktični in solidni podlagi kot je S. N. P. Jednota, vsledčesar ima zagotovljeno tudi lepo bodočnost.

Evo dokaza! Kdor pozna tok časa in njega razmere, mora nehoté pripoznati, da se vsi zavednejši sloji organizirajo, — bodisi gmotno ali duševno, — le centralistično, ker je le na ta način združena vsa mati, s katero razpolaga glavni odbor — v korist in blagor svojim članom. S. N. P. J. bo v teku nekaj let s požrtvovalno pomočjo društvnikov lahko plačevala po 10 do 12 dolarjev tedenske bolniške podpore, — in to le vsled tega, ker je centralizirana.

Zatorej, rojaki po Ameriki: ustanovljajte društva in pristopajte h S. N. P. J., ki je edina najsigurnejša gospodarska organizacija za bodočnost.

Končno pozdravljam vse cenjene brate oziroma člane S. N. P. J. in želim, da odpošljejo čim več delegatov na tretje glavno zborovanje v La Salle. Čim več nas bo, tem boljše za Jednoto.

Ivan Stonich, predsednik.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Duma je odpravila in razveljavila tri postave, dve iz lastnega nagiba, eno pa na željo vlade. Prva izmed odpravljenih postav je določevala kaznovanje oseb, ki so javno nagovarjale k političnim zločinom; druga je izključevala od vojaške (seveda oficirske) službe one, ki so bili političnih zločinov osumljeni ali kateri so bili pod policijskim nadzorstvom. Uveljavljenje teh dveh postav je svoječasno povzročil ministrijski predsednik Stolypin. Tretja postava pa je zabranjevala privatni poduk in stopila v veljavo ob času, ko se je vlada najbolj trudila, da bi porusila Poljake.

— Teroristi so dne 4. t. m. napadli policijsko poslopje v rusko-poljskem mestu Lodzu z bombami. Dva detektiva sta bila usmrčena, dva vojaka in tri druge osebe pa hudo poškodovani. Vojaška patrulja je prišla takoj na lice mesta in oddala več strelav, ki so ranili 30 oseb. 30 oseb je bilo aretiranih.

FRANCOSKO.

— Velikanski štrajk francoskih mornarjev (oficirjev, strojnikov in navadnega moštva), ki se je razširil na vsa francoska pristanišča doma in v nasebinah, kakor v Algiru in Tunisu, — je nekaj časa oviral vso narodno pomorsko plovitbo; občutno so bile prizadete tudi tujezemске luke. Veletrgovci so tarnali o "tiranstvu delavskih zvez". Mornarji so zahtevali zvišanje svojih penzij, a vlada je izjavila, da nima toliko sredstev, da bi zahtevi ugodila. Ako bi bili mornarji organizirani, bi lahko vzdržali do popolne zmage v započetem boju. Ker pa tu di denarja niso imeli, so morali končno podleči in se zopet izročiti vladni na milost in nemilost. Vsekako pa ta velikanski stavka morda le ne bo popolnoma brezuspešna. Vlada se je napram stavkujočim zavezala s gotovimi obljubami, če opustijo boj, — in

čas vlade sedaj zahteva, da dano besedo tudi drži.

V teh razmerah stavkarskemu odboru ni torej druzega preostajalo, kakor stavkujočim priporočati, da gredo zopet na delo. Vlada je obljubila, da ne bo kaznovala deserterjev (begunov), da bo pokojnino nekoliko zvišala, ter da se sprejmejo nazaj v službo vsi oficirji in moštvo. Le mornarji v pristanišču Havre se še ne marajo podati in pravijo, da bodo tako dolgo vztrajali, da dosežejo popolno zmago in priborijo \$120 letne penzije za navadnega mornarja.

KITAJSKO.

V zapadni kitajski provinci Sinkiang je nastal v pondeljek strahovit potres, pri katerem je zgubilo 4000 ljudi svoje življenje. Veliko število hiš je v razvalinah, in na stotine ljudem žuga smrt. Pokrajina Sinkiang šteje en milijon prebivalcev in glavno mesto je Urumtschi.

NEMCIJA.

Po telegrafičnem poročilu iz Frankobroda o. M. je neki neznanec daroval en milijon mark za kovinske delavce v Nemčiji, ki so prisiljeni praznovati.

Ameriške vesti.

Kapitalistični manever.

Denarni banditje, lopovi in tirani na zapadu in drugi troteljni te vrste niso nikdar v stiski, kadar se jim izneveri kak prijatelj in jih skuša pri belem dnevu označiti kot zatiralce produktivnih stanov in izkoriščevalce justice in zakonov.

"General" Sherman Bell, o katerem smo zadnjič pisali, da je rudniški lastnik v Coloradu očital krivično postopanje z delavskimi voditelji, je zdaj tem izžemalcem delavčeve krvi postal trn v peti. Naslednje pismo, katerega je pisal rudniški lastnik iz Colorada svojemu prijatelju v Chicago, pričča dovolj, na kak način skušajo kapitalisti Bellu zamašiti usta, da ne bi preveč "kričal" o njihovih zločinskih nakanah. Pismo se glasi:

"Dragi Henry: — Ako imate količak upliva pri senatorjih države Illinois, ali pri zastopnikih v kongresu (zlasti pri Jos. Cannonu), naprosite jih, da porabijo svojo moč pri predsedniku glede nastopa proti Sherman Bellu. Naše stvari v Idaho so nemoteno napredovale dokler ni Bell začel delati "trouble". Mi sicer vemo, da se on ne briga za takozvano "fair play" toda on išče nekak sporazum (med kapitalisti in delavci). Toda čakati mora. On bo še vesel, ko bo naša stvar končana. Jaz mislim, da ne bo nevaren, ako ga predsednik pregovorim. — Orville piše iz Boise, da ondotni šerif pri izbiranju kandidatov za poroto vrlo vrši svojo nalogo. Izbrani bodo možje, katerih defenza (Haywoodovi odvetniki) ne bo omajala. Orchard je po McPartlandu dobro poučen in bo nedvomno držal svojo besedo. Dokumenti v rokah naših pravdnikov bodo prodrli, da je le Bell pod kontrolo. Jaz sem prepričan, da ga bo prava beseda iz Bele hiše vzdržala. V tem oziru ni bolj važnega, kakor če se mu iz merodajnega mesta preskrbi dobra služba, bodisi kje v Washingtonu ali kje na deželi. Mi že delamo na to tukaj, če pa še vi kaj dosežete pri Cannonu, Hopkinsu, Cul-lomu ali vsaj pri Deneenu, bode

to od velike koristi. Brzjavite mi kaj morete in kaj hočete v tem oziru storiti.

Privatno! Uničite!"

OBRAVNAVA HAYWOODA.

Porota je zdaj polnoštevilna. Celih 26 dni je vzelo preden so iz blizo 300 kandidatov izprašali in izbrali dvanajst mož, ki imajo zasesti porotniške klopi in poslušati dolge obtožnice in zagovore proti William D. Haywoodu. Porotniki so sami stari možje, farmerji z dežele (časniški reporterji že rabijo besedo "farmers jury"), kateri še niso nikoli slišali kake radikalne besede, niti o razrednem boju, jedini J. P. Burns po imenu je bil enkrat član neke mizarске unije. Političnega mišljenja je osem republikancev, ostali štirje so demokrati. Po verskem prepričanju je sedem brezvercev dočim ostalih pet podpira razne cerkve.

Izbrani porotniki so dokaz, da je že v začetku velike zgodovinske obravnave zmagal gov. Gooding s svojimi krivičelnimi pristavi. Cela jury je takorekoč jednoglasen nasprotnik delavstva. Odvetniki za defenzo so se sicer trudili in podrli marsikaterega kandidata, katerega je državno pravdnitvo rinilo na porotniško klop, toda niso opravili dosti. Ako se zagovornitvo s svojimi pričami dobro ne potegne, bo slabo za Haywooda.

S popolnitvijo porote se je takoj začelo z zaslišanjem prič. V sredo dne 5. junija je James H. Hawley, odvetnik za prosekucijo, zaslišal pet prič iz Caldwell, Idaho, katere so bile prve na licu mesta, ko je bomba usmrtila ex-governerja Steunenberga, in katere so videle Orchard, ko je več dni pred umorom pohajkoval po Caldwellu. Nato je bil zaslišan Orchard sam. Sodna dvorana je bila natlačeno polna ljudi ko je ta samoizpovedani morilec, obdan od večjega števila deputijev zasedel svedoški stol. Orchard je podal dolgo in že znano povest. Po njegovej izpovedi niso samo Moyer, Haywood in Pettibone so kriveci Steunenbergovega umora, temveč še eden rudar in unijonist L. Simpkins po imenu, katerega so nedavno aretirali nekje v Meksiki in prignali v Boise, Idaho. Ta Simpkins in on (Orchard) sta po naročilu omenjenih treh rudarskih voditeljev preskrbela bombo za Steunenberga. Vsak vesten poslušalec je lahko čital na Orchardovem obrazu, da ne govori iz sree, temveč da je njegova izpoved priučena, prisiljena.

Obtožnica, katero je isti dan pravdnik Hawley čita skoro poldrugo uro, je dolga in — strašna. Iz nje je razvidno, da Steunenbergov umor ni še senca zločinov, katere hoče prosekucija države Idaho obsesti Haywoodu in tovarišem na vrat. Vse zločine — male in velike — kar se jih je zadnjih deset let izvršilo v državah Colorado, Washington in Idaho, pripisuje kapitalistična justica Moyeru, Haywoodu itd. in organizaciji Western Federation of Miners. V očeh teh sodnikov in pravdnikov ni ta rudarska unija nič drugega nego ena velika tolpa organiziranih hajdnikov, reparjev in ubijalcev in Haywood in tovariši so veliki harambaše, ki niso druzega počeli kot snovali umore in bombine napade.

Jasno je kot beli dan, kam da merijo take obdolžitve coloradskih in idaskih konspiratorjev in jasno je tudi kot beli dan, da je

na podlagi takih sumničenj in obdolžitvev — justičen umor neizogiben.

Haywood, katerega je prve tri dni v juniju zelo mučila nevralgija, je zopet ozdravel. V sodni dvorani se vede ravnodušno, a pazno poslušaja izpovedbe prič in ljute besede državnih prosekutorjev. V njegovej bližini v dvorani, na poti noter in nazaj v ječo je pa vedno njegova zvesta a hroma soproga in mala rudečelasa hčerka Antonieta.

Iz delavskih in strankinih krogov.

Odbor zveze strojnikov v New Yorku je v začetku tega tedna stavil enajno zahtevo po vpeljavi osemurnega delavnika. Kakšen je odgovor, se še ne ve. V slučaju da se zahteva odkloni, bo odločilo 15.000 ljudi v New Yorku, Jersey City in Hoboken svoje delo.

V Louisville, Ky., je 6. junija začelo stávkati okrog 400 stavbnih mizarjev. Zahtevajo osemurni delavnik in 37½ centa na uro kot najnižjo plačo.

Odbor, obstoječ iz trgovcev zemljišč in stavbnih podjetnikov v San Francisco je izjavil, da je najemščina in cena živih prevajalca, kar sili delavce, da zahtevajo višje plače; skoro v vseh obrtih je enurna plača za 2½ do 15 centov višja nego v Seattle, to je v mestu, kjer so bili dosedaj delavci v deželi najboljše plačani.

Ako je poročilom kapitalističnih listov verjeti, je promet na električnih cestnih železnicah v San Francisco vkljub stavki čedalje boljši. Družba ima sedaj z dijaki vred 600 voznikov in sprevodnikov in zatrjuje, da prevaža vsak dan čez 150.000 ljudi. — Če ni to le manever, da se štrajkujoče omečča?

V Clevelandu, O., so zahtevali uslužbeni pri raznih podjetjih od svojih gospodarjev deveturni delavnik. 26 podjetij je privolilo v deveturni delavnik in v 10% zvišanje plače. Vsi drugi pa so ostali trdovratni, in zato so pri teh uposleni mašinisti odložili svoje delo. V torek jih je štrajkalo približno 2000. Dosedaj je bil v Clevelandu vpeljan pri vseh podjetjih deseturni delavnik.

Kalifornijski guverner Gillett je predlagal, da se ustavnim potom ustanovi za Kalifornijo stalno razsodišče za mirno poravnavo razporov med delavci in delodajalci. Guverner je že izdelal načrt, po katerem bodo tvorile tri v to svrho imenovane osebe sodišče, ki se ima priklopiti državni justični upravi kot bistven del iste. Ta sodnija bo imela neomejeno oblast, da doseže poravnavo v slučaju preprirov med delavci in delodajalci če treba tudi s silo, zlasti kadar bi bile prizadete javne naprave (cestne železnice, elektrarne etc.).

Izvrševalni odbor enajstega distrikta v Indianapolis, Ind., rudarske unije "United Mine Workers of America" je izdal poziv na štrajk, ki stopi ravno danes t. j. v petek v veljavo. Danes bo torej nehala delati 6000 premo-garjev v Indiani. Poziv na stavko se nanaša na 1400 premo-garjev v Deming-jamah, na 1000 v Shirley-Hill jamah, 1500 v jamah Coal Bluff kompanije, 800 v Jackson Hill jamah in na 500 v jamah Southern Indiana železnice.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

PRVI DEL.

(Nadaljevanje.)

V.

Strašni, krvavi prizor se je šele končal, ko so prihiteli v sobo ljudje, katere je bil poklical Zid Natan in ki so pobliznele mašniške siloma odtrgali od razmesarjenega trupla.

"Galenganova duša je že pred Gospodom," je odgovoril mirno in zadovoljno škof Angelik, ko je zdravnik rekel, da je nesrečna žrtev strašnega verskega fanatizma mrtva. "Galengano je bil naš z dušo in s telesom — zato zahtevamo tudi njegovo truplo."

Nihče se ni ustavljal, ko so mašniki vsi krvavi zavili truplo v rjuho in ga glasno moleč odnesli iz hiše v temno noč.

V mestu je že vse spalo. Tudi pred Katarinino hišo prej zbrana množica se je bila že davno razšla. Krivoverski mašniki so nesli Galenganovo truplo iz mesta na veliko njivo, kjer so pokopavali svoje mrličce. Tam so v naglici izkopali jamo in vrgli vanjo zemsko ostanke najbogatejšega trgovca vse Furlanije. Ob grobu niso molili, ker so zaničevali človeško telo kot delo satanovo in ker so smatrali molitev za umrle kot žaljenje neskončne božje pravičnosti in božje nezmotljivosti.

I.

Na vse zgodaj so zapeli čedadski zvonovi in oznanili prebivalstvu, da je napočil veliki dan, ko se zbere furlansko in goriško plemstvo na svojo slavnost, združeno z junaškimi turnirji, in ko se začne z velikimi žrtvami pridobljene svobodni semenj.

Kmalu je bilo vse prebivalstvo na nogah. Mestjanje so razobesili zastave in krasili svoje hiše s cvetlicami in zelenjem, mestjanske žene in mestjanska dekleta pa so hitela, da okrase same sebe, kajti vsaka je hotela obuditi pozornost mogočnih velikašev, ki so napovedali svoj prihod.

Plemstvo se je zbralo na gradu grofa Majnharda in je od tamkaj prišlo v slovesnem sprevodu v mesto. Na čelu sprevoda je jahal grof Majnhard; na svoji desni strani je imel grofico Marijo, na svoji levi pa Katarino. Stedili so jim najprej plemiči na konjih z gospemi potem pa služabniki.

Pol streljaja pred sprevodom je jezdilo troje glasnikov, ki so ves čas trobili v znamenje, da se približuje vladar v tistih časih še popolnoma slovenskega mesta in popolnoma slovenske okolice.

Sprejem je bil sijajen in navdušen. Med veselo vriskajočo in plemstvo pozdravljajočo množico je jezdil grof Majnhard skozi mesto na širni prostor, kjer bi se imel vršiti "svobodni semenj", ki si ga je po vzoru Ogleja pridobil s tem, da je grofu Majnhardu in oglejskemu patrijarhu plačal primerno vsoto.

Na semnju je bil za plemstvo in za viteški turnir pripravljen poseben prostor. Tam je stal na vzvišenem odru baldahin s stoli za velikaše in s klopmi za nižje plemstvo in tu so grof Majnhard in njegovi spremljevalci stopili s konj, nakar jim je prvi mestni konzul v imenu prebivalstva izročil latinsko adresno ter jim zaklical "dobro došli".

Koj nato so začeli prihajati od grofa Majnharda in od oglejskega patrijarha neodvisni velikaši s sebi podložnimi plemiči. Prijel je Jurij Devinski, prijel je Konrad Sežanski, prijel je mejni grof istrski in prijel tudi Oton Vipavski.

Zbrana množica je visoko gospo, do pozdravljala z živahnimi klici. Posebno burno je bil pozdravljen Oton Vipavski, kajti takega bogastva kakor ta velikaš ni razvijal nihče drugi.

Vsi plemiči so jezdili mimo mesta, kjer je sedel grof Majnhard z grofico Marijo in s Katarino ter jih po viteškem običaju pozdravili. Zapazilo se je splošno, da ni odzdravila grofica Marija, ko je pozdravil grof Panigaj, njen prej-

šnji soprog.

Ko je glasnik oznanil prihod devinskega vladarja, so se vsi pogledi obrnili na Jurja, kajti znan je bil, da tako znamenitih plemenitašev in tako lepe kavaškade ne premore nihče drugi. Toliko večje je bilo potem splošno presenečenje, ko je prijel potem Juri na čelu jako skromnega števila vitezov in v preprosti opravi, tako da je bil bolj podoben kakemu plemskemu strežaju nego vladarju le cesarski kroni podložne države.

Ko je Juri stopil pod baldahin in se ozrl po zbranih plemenitaših, se je njegov pogled stemnil. Ravno njemu nasproti je sedela v svoji lepoti gospa Jura in se z ljubeznjivimi očmi vedno in vedno ozirala na mladega Konrada Sežanskega, ki je kakor zamaknjen stal v njeni bližini.

Kdo ve, koliko časa bi bil Juri še opazoval koketiranje gospe Jure s Konradom Sežanskim, da ni na estradi zavladal nenavaden nemir, ki je prisilil tudi Jurja, da se je obrnil na drugo stran. Zagledal jo čudovito lepo devojko, nedolžno in svežo kakor pomladansko jutro, ki sta jo grof Majnhard in grofica Marija pozdravljala s posebno srčnostjo in jo silila, da sede med nju na stol, ki ga je primaknil Nikolaj Rogonja. Juri je zardel do las, ko je zagledal Rogonjo, kajti sklepal je, da deklica, ki jo spremlja, je — devinska vladarica, s katero je bil Juri poročen še kot otrok, ki je pa od poroke ni hotel videti in ki jo je sovražil iz vsega srca.

Slutil je, da je grof Majnhard povabil Hemo na to slavnost, najbrže zato, da se maščuje Jurju za lekcijo, ki mu jo je ta dal prejšnji večer. Toda Jurja, ki je bil že itak slabovoljen, je to le še bolj razjezilo. Ukazal je bil ženi, naj gre v Oglej in prišla je v Čedad, ukazal je bil Rogonji, da se Hema viteške slavnosti ne sme udeležiti, a prišla je vendar. Še bolj pa se je razvnel, ko je zapazil žaljivo posmehovanje, s katerim je gospa Jura opozarjala znanee in znanke na Jurja in na njegovo soprogo. Juri se je le težko premagoval, a na srečo je glasnik oznanil začetek viteške slavnosti in s tem naredil konec vsemu pogovarjanju in draženju.

Pri viteških turnirjih je bila navada, da se je izvolil poseben "kralj", ki je slavnost vodil, in sicer se je izbral vedno najradodarnější izmed tekmovalcev. Tudi zdaj je grof Majnhard ukazal svojemu senešalu, da razglasi volitev kralja in vitezi so kar tekmovali, kdo se izkaže najradodarnjšega.

"Jaz pa Vam nekaj ponudim, če sar ne more nihče drugi," je s tankim glasom klical suh možiček: "jaz Vam pripravim devinskega vladarja do tega, da se bo na ves glas smejal."

Juri se je silno jezil, ne zaradi te šale, marveč ker je spoznal, da so vsi opazili njegovo veliko nevoljo. Ali zadušil je ostre besede, ki jih je imel na jeziku in ko je senešal stopil pred njega, je nekako grozeče zaklical, da se je razlegalo po vsem slavnostnem prostoru:

"Jaz obljubim zavetišče, streho, obleko in kruha vsakemu tistih prebivalcev Goriške in Furlanije, ki bi zaradi svoje vere morali begati po svetu."

Jurjeve besede so provzročile, da je za trenutek nastala smrtna tišina; celo tolsti senešal je postal resen in se z globokim poklonom poslovlil od Jurja.

Kraljem viteške slavnosti je bil izvoljen Oton Vipavski. Ko ga je grof Majnhard razglasil za kralja je množica z burnimi klici pozdravila. Zdaj je grof Majnhard prepustil svoj sedež "kralju", ki je razglasil, da naj se vrši volitev "semanjskega poveljnika". To dostojanstvo se je podeljevalo tistemu človeku, ki je ponudil na prodaj najlepšo ali najredkejšo stvar. Poudarilo je bilo mnogo. Ta je ponudil ukročenega leva, oni krasno pisano in slikano knjigo evangelijskega tretji zopet kaj drugega.

Naenkrat se je skozi gnjeco prerinil mlad mož v dijaški obleki in je noložil pred kralja pergament in košček tršnega lesa. Povedal je, da je prinesel iz sv. dežele košček

križa, na katerem je bil pribit Zveličar. Pristnost je potrjala papeževa bula. Mož je ponudil, da proda to dragoceno čedadskemu samostanu, ako postane "semanjski poveljnik". Juri je na prvi pogled spoznal v pobožnem romarju svojega rešitelja, razbojnika Komoljo.

Kralj in navzočni pismouki so spoznali, da je papeževa bula pristna ali versko čuvstvo jim je branilo, da bi puščali prodajati les, na katerem je bil pribit Zveličar.

"Ako Vam les od Kristusovega križa ne zadostuje," je dejal Komoljo in pospravil svojo dragoceno, "potem Vam lahko ponudim še kaj redkejšega. Kdo hoče za dobo petih let kupiti razbojniško četo, ki broji devetdeset dobro oboroženih neustrašnih in boja vajenih mož. Jaz sem poglavar te čete; možje so se mi zapisali za primeren delež na plenu, ki sem ga napravil na gradu Glubo Vrhopolje in za primeren delež na denarju, ki ga nam je daroval Mhael Galengano."

Ta neskončno predrzna in z izzi vajočim posmehom izrečena ponudba je obudila veliko nevoljo. Različni vitezi so se jezno in grozeče približali Komolji; bogati Bernard, lastnik graščine Glubo Vrhopolje pa je zagnal nepopisen hrup, ko je slišal, da so razbojniki oplenili njegov grad, dasi je bil s črnim Petrom sklenil pogodbo, da se njegovega imetja ne dotaknejo, za kar jih je dobro plačeval. "Kralj" je vsled tega ukazal, naj hlapci primejo Komoljo, in nihče se ni oglasil, da bi reklamiral privilegij, ki je jamčil tudi razbojnikom svobodno udeležbo na svobodnjem semnju.

Senešal je s hlapci vred zgrabil Komoljo in ga hotel zvezati. Komoljo se je branil kakor lev. Pahnil je hlapce od sebe in skočil na stran, kjer je stal Juri.

"Devinski vladar — zdaj je prišel čas, da držiš svojo viteško besedo."

Ta Komoljev poziv je prebudil Jurja iz njegovih misli. Planil 'e pokonci in položil svojo roko na Komoljevo glavo.

"Sklicujem se na privilegij svobodnega semnja," je zaklical Juri na ves glas. "Mesto je privilegij kupiti in grof Majnhard je prejel zahtevano plačilo; mesto in grof Majnhard morata držati dano obljubo vsem kupčevalcem brez izjeme."

Majnharda je ta opomin močno razljutil.

"Niti sem jaz, niti je mesto dolžno čuvati človeka, ki nima drugega na prodaj, kakor razbojniško tolpo, torej stvar, ki je nihče ne kupi."

"Motite se, grof Majnhard; ta tolpa razbojnikov se lahko proda; jaz devinski vladar, sem kupec."

Vzlic svoji razburjenosti je Jur zapazil nekaj, kar je ušlo vsem drugim, zapazil je namreč prepadlost Otona Vipavskega in uganil je, da mora med njim in Komoljo vladati posebna tajnost.

Komoljo so hlapci izpustili in odstranil se je, ne da bi mu kdo branil. Toda slavnost je bila s tem motena. Sicer je bil že izvoljen "semanjski poveljnik" in je bila imenovana "opatinja" plesalk, katerih se je bilo privleklo vse polno, ali pravo veselje se ni moglo razviti. "Kralj" je proglasil, da je svobodni semenj otvorjen, a gospoda se ga ni udeležila, kakor je bila navada, nego je takoj odšla na obed v mestno hišo.

(Dalje prih.)

POJASNILO.

Ker si nekatera društva S. N. P. J. krivo tolmačijo pred kratkim razposlano "Naznanilo" glede volitve delegatov za tretje gl. zborovanje Jednote, pojasnjujemo danes, da imajo društva, ki štejejo do petdeset članov (potem jih naj bo deset, petnajst ali kolikor hoče), pravico poslati samo jednega delegata; društva, ki štejejo do petinšedeset članov, imajo pravico do dveh delegatov in društva, ki štejejo sto in več članov, imajo pravico pa do treh delegatov.

Cent. odbor.

ROJAKI, NAROČUJTE SI

"GLAS SVOBODE."

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

bodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

PODPISANI NAZANJAM

cenjenim rojakom da izdelujemo vsake vrste obleke po nejuvejšem kroju in najfinešem okus; kakor tudi vsako vrstna popravila točno in dobro izvršujemo. Za obila naročila se priporočamo najtoplje,

M. RAKAR & CO.

262 S. Leavitt St., Chicago,
blizu Van Buren St.

KORIST VSACEGA MOSKEGA JE, DA SE BRIJE SAM

Britveni stroj Patent Gem, kojega kline so izdelane iz najboljšega angleškega jekla se prodaja v obče po \$5. — in je v svoji sestavi najbolj praktičen, z katerim se zamorate obriti v 2 minutah, tako kot bi došli od briyca. Pri brijenju z tem strojem se Vam ni treba nič razumeti v brijenju in Vam onemogočeno se urezati. Kline stroja se nabrusijo na jermenu, kakor pri navadni britvi, tako Vam je uporaba stroja garantirana za vedno.

Ta stroj stane pri nas samo \$3.ter Vam ga damo 3 mesece na poskušnjo, ako v teku tega časa z strojem ne bode zadovoljni, ga zamorate nazaj poslati, nakar Vam denar povrnemo. Ne odlašajte torej in naročite si ga takoj, z katerim bode te gotovo popolnoma zadovoljni. Pri vsakem stroju pošiljate 50c v stempah, a ostalo svoto plačati bode te na expresu. Kedor pa pošlje celo svoto \$3.00 v naprej, temu pošljemo stroj po pošti, poštneprosto.

Pišite v materinem jeziku na: L. GUARDIA & CO.
210 214 E. 112 St., New York, N. Y.

\$9.85

Za dobro volneno obleko ali površnik.

Pristala se vam bode, kakor da je izdelano po naročilu in meri. V zalogi imamo tudi na stotine drugih raznovrstnih oblek od \$7.50 do \$20 in vam jamčimo, da za to ceno ne dobite boljšega blaga nikjer v mestu. Velikost, barva in moda vseh vseh na izbiro. Pridite in pogledite.

THE ATLAS CLOTHING CO.

Vogel 18th St. in Blue Island A.

JELINEK in MAYER,
lasnika.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabé blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledite blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamanikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledite si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS and TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Lev Tolstol: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

VIII.

Če smo pa že voljni pripoznati, da Kristusov nauk svet osrečuje; če smo voljni pripoznati, da je ta nauk dober in pameten, in da človek, opirajoč se na zdrav razum, nima pravice niti povoda, odpovedati se mu: — kaj je posamezen človek v sredi med ljudmi, ki Kristusove postave ne izpolnjujejo? Če bi nenadoma postali vsi ljudje enakih misli in se začeli vsi naenkrat po Kristusovih naukih ravnanj, potem bi bilo spolnvanje istih mogoče. Posamezen človek pa ne more vsemu svetu nasprotovati. Če bi edini jaz sam v sredi med ljudmi, ki Kristusovih naukov ne polnjujejo — (to je običajni izgovor) — po teh naukih živel, pustil si vse, kar imam odvzeti, pustil se brez samoobrambe tepsti, odpovedal se celó prisegi in vojaški službi: potem me bodo oropali in slekli do golega, in če ne bom umrl gladu, pretepi me bodo do smrti, in če me do smrti ne bodo stekli, me bodo pa v ječo vrgli ali pa ustrelili, in jaz bom zastoj žrtvoval vso srečo svojega življenja in življenje samo. Ta ugovor temelji na isti zmoti kakor trditev gledé neizvršljivosti Kristusovega nauka.

Tako govorijo navadno vsi, in tako sem mislil tudi jaz, predno sem se bil cerkvenega nauka popolnoma otresel in dokler torej nisem Kristusovega nauka o življenju v vsej njegovi pomenljivosti razumel.

Kristus ponuja svoj nauk o življenju kot rešitev iz onega blodnega in kvarljivega življenja, v kakršnega so ljudje obsojeni, če se njegovih naukov ne držijo, — in naenkrat rečem, da bi njegov nauk ja rad spolnoval, da mi je pa žal svojega življenja, če bi bilo uničeno! Kristus učí odrešenje od obuzanega in kvarnega življenja, — meni pa je za to kvarno življenje žal! Torej si o tem svojem življenju nikakor ne mislim, da je kvarno, marveč vidim v njem nekaj resničnega, meni lastnega, nekaj dobrega! — V tem naziranju, da je moje pozemsko, osebno življenje nekaj resničnega, meni lastnega, pa tiči ravno zmota, ki me loči od pravega razumevanja Kristusovih naukov. Kristus pozna to blodnjo, ki ljudi zapeljuje, da smatrajo to svoje osebno življenje za nekaj resničnega in njim lastnega, — ter jim s celo vrsto pridig in prilik dokazuje, da nimajo do življenja prav nobene pravice in da sploh niti življenja samega nimajo, dokler ne dosežejo pravega, resničnega življenja, ločivši se od pošasti (spakodranosti, popačenosti) življenja, od onega, kar imenujejo svoje življenje.

Da smo Kristusov nauk o odrešenju (ali zboljšanju) življenja v stanu razumeti, treba nam je predvsem vedeti, kako so se izrazili o osebnem človeškem življenju preroki, Salomon, Buddha, in vsi svetovni modrijani. Lahko se — po izreku Pascala — vzdramo premišljevanja: lahko nosimo pred seboj zagrinjalo, ki zakriva našim očem ono brezno smrti, h kateremu hitimo mi vsi: — toda zadostuje razmišljati je o tem, kaj je posamezno, osebno življenje človeka, da se prepričamo, da nima vse to življenje, če je samo osebno, za posameznega človeka ne le prav nobenega smisla, marveč da celó v hudo zapeljuje in popači človeško srce, razum in vse ono, kar je v človeku dobrega. In raditega se moramo, da bomo Kristusov nauk razumeli, najprej zavedati, v nas se mora izvršiti ono "metanoen" (spoznanje), o katerem govori, oznanjuoč njegov nauk, Kristusov prednik, Janez, ravno takim blodnim ljudem. On pravi: "Predvsem, predramite se (pridite k zavesti), ker sicer poginete vsi." Nadalje pravi Janez: "Sekira leži že pri drevesu, da se drevo poseka. Smrt in pogin so tu, poleg vsakega. Ne pozabite tega in streljajte se." — In Kristus je rekel isto, ko je pričel s svojo pridigo.

"Podramite se, ker sicer poginete vsi." Kristus se je poyédalo o poginu Galilejcev, katere je dal usmrtili Pilat, in on pravi: "Mislite-li, da so bili ti Galilejci, ki so tako končali, v obeh vseh Galilejcev grešniki? Jaz pravim, da ne; temveč ako se ne poboljšate, boste vi vsi ravno tako ugonobljeni." — Vse to je samo ob sebi razumljivo, dokler ljudje ne verujejo na to, kar je govoril učitelj. Pripovedovalo se je pa, da je napočil čas, ko so se vse besede učitelja slišale in razumele. Spoznali so vsi, da je ljudem govoril Bog sam, in vsi so na to verovali sveto. Nadalje se še sporoča, da se je kasneje, namesto da bi vsi živeli po učiteljevih besedah, pripetilo sledeče: da so se namreč vsi udeleževali pri pretepih, da so se medsebojno prepirali in tako-le govorili: "zdaj vemo, da mora tako biti in da ne moremo ravnati drugače."

Kaj pomenja to? Še živina si razdeli svojo krmo tako, da se ničesar po nepotrebnem ne potratí. Ljudem se je oznanilo, kako bi lahko boljše živeli. Verovali so, da jim je govoril Bog, — pa živijo še slabše, — z izgovorom, da drugače živeti ne morejo! Učitelj jim je rekel: "Vaše življenje na tem dvoru je slabo, — ali pa menite, da so bili oni osemnajsteri, na katere se je zrušil stolp v Siloah in jih ubil, grešniki v obeh vseh ljudij, ki živijo v Jeruzalemu? Jaz pravim, da ne; temveč ako se ne poboljšate, boste vi vsi ravno tako pokončani."

Če bi živel Kristus v današnjih časih, n. pr. na Ruskem, bi rekel: "Ali mislite, da so bili oni, ki so zgoreli v Berdičevem cirkuzu, ali pa oni, katere je zasulo pri Kukujevem, večji grešniki, nego ostali? Vsi boste tako poginili, če se ne streznete in ne pridete k zavesti, če ne najdete v svojem življenju onega, kar ni zapisano poginu. Smrt od stolpa podstutih in v cirkuzu zgorelih vas navdaja z grozo; vaša smrt pa, ravnotako strašna in nemogoča, stoji istotako pred vami. In zaman se trudite, da pozabite na njo. Če pride nepričakovano, bo vam še strašnejša."

Kristus pravi (Luka 12, 54—57): "Če vidite, da so se pripodili na nebo oblaki, takoj rečete: 'dež dobi mo'; in zgodi se tako. In če opazite, da je zapihala južna sapa, rečete: 'toplo bo'; in zgodi se tako. Vi hinavei, obliko zemlje in nebes ste v stanu spoznavati! zakaj se pa ne učite spoznavati sočasnega življenja? In zakaj ne presojate sami sebe in si svojega življenja ne uredite pravilno in pravično?"

Vi veste po gotovih znamenjih že vnaprej za vreme; zakaj pa ne premišlujete, kaj se bo zgodilo z vami? Ubézi nevarnosti, varuj si življenje najprevidneje, — in vendar: če te Pilat ne ubije, zamuji in zmečka te stolp, — in če te niti Pilat niti stolp ne pokonča, umri boš na postelji še v strašnejših mukah.

(Dalje pride.)

Ameriške železnice.

I.

Važnost železnice v gospodarskem, socialnem in političnem življenju tega ali onega civiliziranega naroda je tako velika, da bo gotovo slehernemu ustreženo, ako spregovorimo nekoliko obširneje o železniških razmerah z Združenih državah.

Izmed vseh činiteljev, ki so v devetnajstem stoletju dovedli našo republiko do sedajne stopinje razvoja, niso železnice zadnje; reči se sme celó, da je pripisovati ravno železnicam največji uspeh. Brez istih bi bila razdelitev dela na najširši podlagi sploh nemogoča. Železnice so pripomogle do socialnega življenja v trgovini; združile so zapadne države z vzhodnimi, severne z južnimi, in naobratno. Cené tujim produktom so padle, uvoz je postal večji, in stem se je trgovina vobče čudovito razvila. Lahko se torej reče, da so železnice povzročile obširno geografsko delitev dela, to je postanek raznoterih obr-

tij po raznih krajih vsake države; istotako so tudi povzročile tej podobno dislokacijo ali razvrstitev obrti na mednarodnem trgovskem trgu, — to slednje seveda le v toliko, kolikor pripuša "protective tariff" zakonodajstva v dotični državi.

V nobeni drugi deželi se ta ekonomični učinek železnice ni tako hitro poznal, kakor v Združenih državah. Na ozemlju, ki približno obseza površje cele evropske Rusije, Nemčije, Avstro-Ogerske, Francije, Velike Britanije, Italije in Švice, — uživa sleherna država unije popolno prostost (free trade) v meddržavni trgovini, katere visoko prekaša vso ptujezemsko trgovino ali obrt evropskih držav. Tovorni promet na železnicah v Združenih državah je večji nego ves tak promet Nemčije, Avstro-Ogerske, Francije in Britanije skupaj.

Ti ugodni trgovinski odnošaji, zasnovani na tako široki podlagi, so imeli za posledico hitri in velikanski razvoj veleindustrije, katero obdružuje danes vse svet. Razdelitev dela, ki so ga železnice povzročile, je napravila vsako državo v trgovskem oziru tako odvisno drugo od druge, da se ustanoviteljem republike nikdar o tem sanjalo ni. Včasu snovanja unije je bilo prvih trinajst držav praktično med seboj neodvisnih; vsaka država si je oskrbovala sama za se izdelke, katere je rabila. Danes pa je prebivalstvo Kalifornije bolj odvisno od producentov 3000 milj oddaljene Pensylvanije, nego je bila sosedna država New York pred 125 leti.

Okrog 90,000,000 prebivalcev Združenih držav je danes odvisno od Chicage (radi mesa čičaških klanic), od Massachusetts (zaradi obirval), od New Yorka (zaradi zgotovljene obleke), od New England (zaradi tkanine), od Pensylvanije (zaradi železnih in jeklenih izdelkov) itd. Prenehanje kate-rekoli teh industrij zadelo bi vso republiko. Železničarska stavka l. 1894 povzročila je pomanjkanje mesa na vzhodu in jugu in pomanjkanje premoaga na zapadu. Posledice te stavke občutile so se živo po celi Ameriki. Tovarne in mlini so bili prisiljeni svoje delo ustaviti; poleg tega pa je občutno primanjkovalo še nebroj drugih predmetov, potrebnih v življenju.

Dandanes so železnice postale tako važne človeškemu obstanku, kakor so neobhodno potrebne krvene žile v človeškem telesu. Zadostuje le majhna nerednost pri železnicah, in vse zastane, — kakor povzroča majhna zapreka prostega pretakanja krvi po žilah bolezen v človeškem telesu.

Silno važna je torej vloga, katero igrajo železnice v gospodarstvem življenju naroda, in ni čuda, da si naši postavo-kovači toli belijo glavnice z železniškim uprašanjem.

Predno se pa spuštimo v podrobnosti, treba je, da se vsaj površno seznanimo z zgodovino železnice te dežele.

(Dalje pride.)

Ženski upliv.

Od časa, kar se ga človeštvo spominja, je žena vselej imela velik upliv na svojega moža in sinove in pogosto je imela prvo besedo v rodlini. Kot majhen dokaz temu naj nam služi odlomek iz prijateljevega pisma. Dotičnika je mučilo več bolezní, a sam ni vedel odkod izvirajo. Njegova žena mu je na to svetovala Trinerjevo zdravilno grenko vino, kajti zapazivša, da mož izgublja apetit, dobiva blede obličje, kalne oči, in da njegov korak ni več tako elastičen kot poprej, vedela je, da v njegovih prebavilih nekaj ni prav. Mi smo preričani, da je mnogo žensk, katere članom svoje familije svetujejo isto, če zapazijo, da tega ali onega mučijo železodene in črevesne bolezni, glavobol ali če izgubi apetit, zdravo barvo na licu itd. Mama naj torej naroči Trinerjevo zdravilno grenko vino in škoda ne bo.

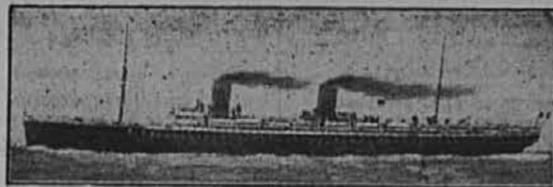
Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sam producira.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cení.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizo 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ura popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepre-izguba teka, slab okus v ustih, zabasanost in ščipanje. Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majorni žličici za čaj s polovico kozarca vode. Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštne znamke.

J.C. HERMANEK, lekarnik.
585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljavo je
"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Čimbolj je človek neumen, tem-
bolj je — religiozen (veren).

Človeški peklen na svetu sta cer-
kev in patriotizem. — Drugega pe-
kla ni.

Laž je organizirana v lige, med-
tem ko resnica sama koraka. Zato
se ni čuditi, če prva navadno vse-
lej prodre.

Dame iz "boljih krogov" v San
Franciscu so skabe na pouličnih
krahah obsidale s šopki cvetic. Na
drugi strani so pa policaji štrajku-
joče delavce obsipali s kroglicami.

Oster komentar je tu na mestu —
toda naj si ga misli vsakdo sam.

Kralji, carji, duhovniki in drugi
taki postopači so ravno toliko po-
trebni delavstvu, kakor "hold-up-
možje" in drugi roparji take vrste.
Delavci prebijejo popolnoma lahko
brez njih.

Alko si resnično svobodni miseln
in pošten, ostal boš reven. Za take
pa farji ne marajo. Ako si pa reven
katoličan, vedno iskajoč prilož-
ko za sleparjenje, potem boš postal pre-
možen, — fant, kakoršen je farjem
všč.

Kdor svojo slabo vest pogosto-
krat miri z denarnimi darili cerkvi,
— ta je v očeh farjev idealen in do-
ber katoličan.

Kdo je večji anarhist kot farji?
Za slehernega človeka veljajo ne-
kake postavbe — moralne, državne
ali cerkvene — gledé spolnega ob-
čevanja z ženskami, — le farji ska-
čejo čez planke in si v obilni meri
privoščijo onega, kar drugim ozna-
čujejo kot smerten greh.
To je anarhističen poim o lju-
bezni.

Vsak pošteno plača svoje davke,
— le far ne pripoznava tozadevnih
zakonov, premišljajoč o tem, kako
bo vlado opeharil za dedno pristoj-
bino. Brez dela uživa sad truda
drugih, in razdira med ljudmi slo-
go in mir.

Ni-li vse to anarhizem?

Zasačeni tat se spusti v beg, in
kazoč na družate, kriči: "Tat, pri-
mite ga!" — in stem hoče odvrniti
pozornost od sebe.

Tako delajo farji!

O vi božji agentje! Čemu kliče-
te in dražite duhove, ako jih ne
znate panati? Ali niste čitali Goe-
theja? (Zauberlehrling).

Pred leti je neki irski far rekel
na prižnici: "Mi duhovniki smo
več kakor Bog; na naše povelje se
mora on spremeniti v kruh in vi-
no!" — (Zgodovinski.)

Nam delavcem naj služi to v to-
lažbo, ker tudi z nami hočejo delati
farji, kakor svinja z mehcom. To se
pravi le z enim delom delavstva, —
ne pa z onim, kateri so udje S. N. P. J.

Bog pa si naj pomaga sam! Kar
je sejal, to naj žanje!

Zakaj nebi so se naši pradedje
tako hrabro bojevali proti Turkom?

Turška vera privoščil vsem svo-
jim vernikom to, kar rimska dovo-
ljuje samo farjem.

Slovenci imamo povsod smolo,
— tudi s svojo hrabrostjo!

Morala se grenki "purfelci", ka-
tere rimski dohtarji dušepastirstva
drugim predpisujejo, — sami jih
pa ne uživajo.

V miru se pripravljaj za boj.
Farškemu pozdravu, farškemu bla-
goslovu in njegovi miroljubnosti ne
veruj nikoli.

V tih, mirni vodi prežijo na plen
krokodili...

Zato: bistri si um, počni se zave-
dati, — in Bosna bo mirna.

Boj za svobodo in pravico.

III.

Spoznavanje je prvi korak
do poboljšanja.

Večkrat imamo priliko čitati, ka-
ko ta ali oni časopis do neba po-
vzdiguje in hvali "to dobro naše
ljudstvo", naštevajoč vse njegove
vrline, ki pa včasih tudi niso vrline.
Če stvár presodimo nepristransko,
pridemo do zaključka, da se to oči-
vidno neodoljivo hvalisanje po-
navlja vedno in vedno le takrat,
kadar takozvani "voditelji" naroda
potrebujejo simpatije ljudstva, zla-
sti za časa volitev, ko se jim gre za
čim večje število glasov.

Bodimo odkritosrčni, — priznaj-
mo svoje slabosti, — ne šopirimo
se s pavjim perjem, — ter zavedaj-
mo se, da nam nezasluzena in pre-
tirana hvala nič ne koristi, pač pa
le škoduje!

Par primerov izza volilnih ča-
sov!

Klerikanci s pobožno zavitimimi
očmi maziljeno govore o trdni zve-
stobi katoliškega naroda do matere
svete cerkve, in kar solze jim tekó
po tolstih rudečih žlicah, ko z vneti-
mi besedami naglašajo meomahljivo
udanost vernikov do "čuvajev svete
vere!"

Narod ginjeno posluša in kriči:
Živio! — potem pa navdušeno sne
golaš in popije pivo, katero je "bla-
godušnost" klerikalnega kandidata
naročila v krčmi.

Zares, — krassen prizor!

Narodnjaki z rodoljubja iskreni-
mi očmi in z navdušeno besedo po-
jejo slavo rodu, ki se neustrašeno
zaveda svoje krvi, ki pošteno obe-
luje svojo rodno grudo, na katerej
vzgaja lepo, krepko in pridno mla-
dino.

Narod navdušeno posluša in kri-
či: Živio! — potem se pa v krčmi
do dobrega napije in najé — za
svoji denar... kajti plemenito ro-
doljubje narodnih kandidatov ne
mara oskrnjevati volilno čast ro-
jakov s kupico vina in porčijo gola-
ža...

V istini, — navduševalen pogled!

Profesionalni socijalisti z ogn-
jem prepričanja in s statističnim
podatki na papirju dokazujejo masi
naroda, da ona živi in redi v znoju
svojega obraza vse druge razrede:
od biriča gori do vladarja. Plamen
pogumna šviga iz oči delavskih vo-
diteljev, ko poudarjajo načelo:
svoboda, enakost, bratstvo!

Masa naroda verno posluša in
kriči: Živio! — potem se pa poraz-
gubi domov po svojih opravilih.
Sigurno, — hvalevredni odno-
šaji!

To je vse lepo in prav, in pri
drugih narodih ravnotako kakor pri
nas.

A stvari imajo pri nas še neko
drugo lice...

Pri vsaki stranki se oglašijo, —
sprva prav tihó in ponižno, — po-
tem pa vedno glasneje in glasneje
grde besede o tem ali onem kandi-
datu. Pa ne samo o kandidatih, ne,
— proti slehernemu, kdor bi vsled
svoje zmožnosti, poštenosti ali od-
kritosrčnosti utegnil postati neva-

ren onemu, ki se hoče po lestvu
ljudskih glasov povzpeti do popu-
larnosti in končno do neomejene
oblasti. Taká neutemeljena in samo-
pašna ljubosumnost se pokaže tudi
takrat, kadar dotičniku niti na mi-
sel ne pride, da bi se poganjaj za
to ali ono častno ali plačano službo.

Kakor nalezljiva kuga se strup
obrekovanja in žolč rumene zavista
razširja ob takih prilikah med ljud-
stvo. Prva kaplja tega hudega
strupu je prišla iz črnega srca lov-
ca po popularnosti, srečolovca, —
človeka, ki navadno nima nobenih
duševnih zmožnosti in tudi nikake
poštenosti v sebi. Čez kar pa v
obilni meri razpolaga, je: lisčija
prekanjenost, ponižno petolizje, za-
krito, brezvestno in hudobno nami-
gavanje ter natočevanje, naperje-
no proti namršljenemu tekmeču.

Spretno, previdno in neutrudlivo
prede, zavija, križa, krpa, razte-
guje in krči tak refriganec svojo
mrežo, v katero lovi nesamostojno
misleče, revne na umu in hudobne
v srcu. Tu se slini, tam obljubuje,
tukaj vabi, tam zakrto preti... Ko
je vse potrebno izvršil, — zadrigne
mrežo, — in redi se od ujetih žr-
tev! — dokler ga ljudstvo ne spo-
zna, ... kar bi se pri drugih nara-
dih zgodilo pač kmalu, ... pri nas
Slovincih pa se to ne zgodi tako
brž, — — — če se sploh kedaj!...

Res, človek bi skoro moral mi-
sliti, da naše ljudstvo take ljudi še
posebno "obraja", ter da smatra
navišanost za čednost!

Ako se taka gadja zalega v ka-
kem kraju enkrat vgnjezdi, jo je
teško zatreti. V enej so zbrane vse
skrivne sile, ki jih družji v močan
obroč sama gola sebičnost, ožema-
nje ljudstva, slavoohlepe in želja,
povzdigniti se nad druge. Hudoben
nagon véže celo to zalego, katero
je vzgojil oni, iz katerega je kanila
prva strupena kaplja in kateri je
prvi začel presti mrežo.

Gorje onemu, katerega začnejo
člani te zalege napadati! Tem na-
padom pa je izpostavljen vsak,
kdor le pošteno misli, — to edino
zadostuje! Kaj bi se mu šele zgo-
dilo, če bi se predrznil trdit, da
sršeni niso čebelice...!!

Posledica vsemu temu je, da se
pošteni, odkriti element med Slo-
vinci za javne, vse ljudstvo zade-
vajoče stvari premalo briga. Seve,
prišlo pa je že tako daleč, da si
mirno misleči, za pravico vneti člo-
vek že ne upa več blizu, če se gre
za take stvari. Ravno tako je, kakor
pri amerškanski politiki: — pošte-
njaki se je osebajo!

Pri katerih strankah pa se naha-
jajo take obžalovanja vredne raz-
mere?

Pri vseh, — brez izjeme!
Far proti farju, narodnjak proti
narodnjaku, socijalist proti socija-
listu, — drug proti drugemu, —
vsak proti vsem, — in le trgovci
kličé na papirju: "Svoji k svojim!"
— da zasluži par grošev.

Zakrito, strupeno ruvanje, izvi-
rajoče iz zavisti in škodoželjnosti,
je uprav slovenska uvedba, — je
lastnost, ki je vsinila Slovincem
naroden značaj, — je prava rak-
rana, ki mori nas Slovence.

Somišljeniki! Spominjajte se
obrambnega sklada!

DOPIS.

Cleveland, O., 27. maja.
Cenjeni list "Glas Svobode" je
priobčil nedavno dopis gledé dru-
štva "Triglav". "Triglav" je dal
nato odgovor v "Novi Domovini",
— a to ni bil odgovor, marveč ne-
osnovan napad na društvi "Sokol"
in "Sava". — Bodí mi dovoljeno,
spregovoriti o tem par besed.

Ako se čuti "Triglav" prizade-
ga, zakaj v svoji jezi napada potem
"Savo"? Ali nočete obracunati edi-
no-le z R. R.? Čemu zvrčate kriv-
do na celo društvo? Pri nas je zu-
naj društva vsakdo samostojen in
neodvisen; nikdo mu ne more bran-
iti, da bi ne smel storiti tega ali
onega, kar ne spada v društveni de-
lokrog. Odločno pa odklanjamo
blatenje in zasramovanje našega
društva, — pa naj si bo ta ali ta.
Kakšen stik pa ima dotični govor-

nik na veselici "Sokolci" z dopisom,
— čemu ga vlačite v blato? Res je
sicer, da je pristopilo naše društvo
k "Sokoku" z gmotno in moralno
podporo, v to primoramo po delo-
vanju "slavnega" tenorja in nje-
mu sorodnega basal Vesta naj le,
da tako ne bodeta dolgo basirala,
ne tu, ne tam, — pa vsled tega se
vendar ne bomo potopili v morju
večne pozabljivosti, — marveč po-
reku: "Sloga jači, nesloga tlači" —
še vztrajneje in s podvojenimi mo-
mi delovali za probujno in povzdigo
naroda. Kakor je društvo napredo-
valo pred prihodom teh par čenč,
tako bo napredovalo tudi sedaj, ko
se je združilo.

Tisti pa, ki tako radi klepetajo,
naj se spomnijo teh-le besed: Ni
lepo se skriti, kakor moker kužek,
potem ko se jih je prijelo za nji-
hov dolgi jezik. Možato delovanje
koristi, neutemeljeno zabavljanje
pa škoduje na vse strani. Kdor pa
povzdigne svoj glas, naj ve zakaj,
in naj ima tudi temeljit zagovor pri
rokah, — ako ne, se takim kužkom
pokaže kvečjemu palica! —

Kakor omdnjeno, je vse delova-
nje za probudo in napredek naroda
osredotočeno pod zastavo "Sokola",
in s polnim zaupanjem zremo-
vanj, da bo to, kar se je dosedaj
zakrivilo, popravil po možnosti on;
porok za to nam je njegovo dose-
dajno delovanje. Ako bi pa hotele
"klike" gospodovati tudi pri "So-
koku", tedaj jih bo treba energično
potisniti ob zid. Tako bode konec
pogubnosnemu delovanju vseh
bratov R. P., — ali pa se bode treba
korenito poboljšati!

Treba bo se sedaj združiti in za-
staviti vse moči, ako hočemo, da
bomo na dramatičnem in pevskem
polju dosegli zaželjene uspehe. Mo-
čij nam ne manjka, samo koncent-
rirati jih je treba in pokazati
vztrajnost pod svobodno zastavo
pozitivnega dela, to je "sokolstva".
Potem bomo želi sad našega priza-
plevanja, kar bode nam v čast, dru-
gim pa v zgled. To zahteva v polni
meri sokolski ponos!

Na zdar!

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni
odgovorno uredništvo niti upravi-
ništvo.

Listnica upravnitva.

Opozarjamo opetovano svoje ce-
njene naročnike, ki se preselijo, da
nam poleg novega naslova naznani-
jo tudi stari naslov, kar jih ne stane
mnogo truda, nam se pa dolgo-
trajno zamudno iskanje prihrani.

Socijalizem je nov štadij (do-
ba) v kulturnem razvoju člove-
ške družbe. Pojavil se je in pri-
šel bo in ni je sile, ki bi ga usta-
vila.

Rojak, kateremu si včeraj dal
"Glas Svobode", da je čital, je dan-
es pripravljen naročiti se nanj.
Pojdí k njemu in videl boš, da je
res.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas
Svobode":

- Mali vitez I, II. in III. del . 3.50c
- Kralj Matjaš 50c
- Preko morja . . . . . 40c.
- Opatov praporšček 35c
- Elizabeta angleška kraljica . . . . . 20c.
- Jama nad Dobrušo 20c
- Vrtmirov prstan 20c
- Eno leto med Indijanci 20c
- Erazem Predjamski 20c
- May Eri. 20c
- Tiun-Ling 20c
- Strelec 25c
- Naselnikova hči 20c
- Pod turškim jarmom 20c
- Fran baron Trenk 20c
- Poslednji Mehikanec 25c
- Na preriji 25c
- Naseljenci 25c
- Stezjosledec 25c
- Za kruhom 20c

- J. Pagliaruzzi, zbrani spisi,
zvezka . . . . . \$— 60
- Na razstanku 1.00
- Islandski ribič . . . . . —.60
- Koristka . . . . . —.40
- Gozdovnik . . . . . —.50
- Beneški trgovec . . . . . —.40
- Janko Kersnik: Zbrani spisi,
8 zvezkov, krasni romani
in novele, zvezek po 1.25
- Marija hči polkova . . . . . —.20
- Viljem baron Tegetthoff . . . . . —.3c
- Avstrijski junaki . . . . . —.75

- Venez. francoskih povestij,
zvezek IV., VIII. in IX.,
vsak po . . . . . —.60c
- Za srečo, — povest . . . . . —.50c
- Amerika . . . . . —.20c

- Spisi Andrejčetovega Jože-
ta, — trije zvezki, vsak
zvezek je celoten in sam
za-se ter obseza vsak par
krajših, mičnih pripovedk;
zvezek po . . . . . —.20c
- Beatin dnevnik . . . . . —.30c
- General Lavdon . . . . . —.30c

Knjige pošiljamo poštne pro-
sto.

Kdor ž-a imeti eno tih knjig,
naj nam poštnim potom pošlje na-
ročnino.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO vožnje v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam preskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN

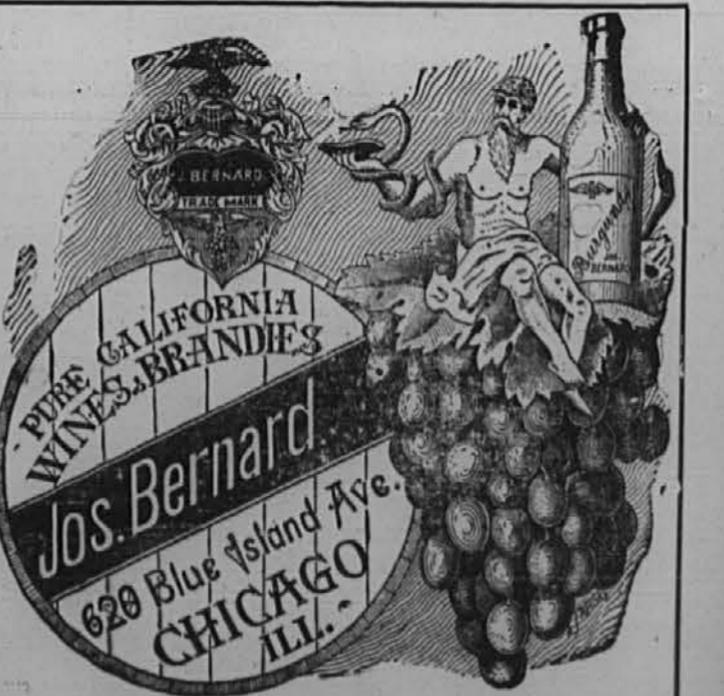
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

- LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
- "CARPATHIA" 13,600 ton.
- "SLAVONIA" 10,600 ton.
- "PANNONIA" 10,000 ton.
- "ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo

NARAVNOST V ITALIJO.
Obrnite se do naših zastopnikov
kateri Vam dajo potrebna navedi-
la o cenah in času kedaj parniki
odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj,
67 Dearborn Str. CHICAGO

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in importirana
vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju
sil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Oredni odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svoje redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Tudi osleparjene!

(Konec Marijinih božjih potov na Kranjskem.)

M. Lušarska: Halo, Mička! Volitve so za naju prav dobro izpadle, — ofrov bo ko toče!

M. Pomagajeva: Oh, Mina, ali se nisi še nič izučiva? Kaj pomaga, če nama pavri dolar vsipajo, ko pa farji vsega pobašajo! Meni ne preostane nič kot birgle, birgle; — sem že vsa birglasta...

M. Šmarnogorska: I, kaj se neki vedno pritožujete, — meni še birgel nobeden ne prinese! Zadnje nedeljo mi je neka ljubljanska pekovka ofrala stara regljo, da ji fantka povijem, ... amazanka, in še ne ve, da ta kšeft Blejski pripada! Njo naj za zvon pocuka, — a vem, da za eno regljo ne bo nič.

M. Blejska: I no, Šmarnogorska, čemu se ti vtikaš v moje zadeve? Kar tiho bodi! Ali misliš, da ne vem, kaj da imaš z Jegličem (ljubljskim škofom)?

M. Porcijunkulka izpod Loke: Sram me je, ko vas slišim tako govoriti; jaz vzamem vse in od vsakega; — saj mi, da bi morala ravno pomagati — samo da notri pride!

M. Šmarnogorska: Oh ti Blejska ti! Ti imaš meni kaj očitati, — ti, ki si v židovskih rokajih? Če bi bila Ti res tako čudodelna, kakor se s svojim zvončkom delaš, bi vendar kaj storila, da se znebš svojega judovskega gospodarja tam gori na gradu!

M. Lušarska: Tiho, tiho, dekleta, pravim. Jaz sem najstarejša in tudi najbogatejša.

M. Pomagajeva: Koliko nek imaš! Beračica si kot jaz, — farji so tebi ko meni vse požrli!

M. Porcijunkulka: V tem oziru si ne moremo druga drugo nič očitati, — vse smo na suhem, — če poštenega modera mi aunci ne privošijo! —

M. Šmarnogorska: Oh, in jaz bi tako rada en nov pisan birtah z rimenimi uročami! Moram Jegliču to poročati.

M. Blejska: Že spet njen Jeglič! Pojdita se solit ti in on. On je tudi kriv, da je dežela čez in čez črno (klerikalno) volila, — in zdaj bo z našim kšeftom ven!

M. Pomagajeva: Kaj blebetaš, sosedinja! Ti si pa vendar vsa fawasta (prekanjena)!

M. Lušarska: Blejska ima prav, farji na Kranjskem bodo zdaj vse čudeže sami delali —

M. Šmarnogorska: Tako je, — nas ne bodo več trebali v pretvezo čudodelstva! Iz žlindre bodo fabricirali vse, in kmet bo postal skoz in skoz žlindrast, — pa saj je že tako več ali manj.

M. Porcijunkulka: Le ne govori tako, Šmarnogorska! Tvoj Bonaventurček je najhujši; zdaj bo še le natezal svojo dedinološko mrežo, — in osleparjene dediče bodo pošiljali v Ameriko!

M. Pomagajeva: Iz Podnarta pa otroke, katere klerikalni poslanci pridelayo poleg domače robe!

M. Porcijunkulka: Lepe moderce pa bodo nosile kelnarice in tiste grde Marijine device! — Oh,

jaz bom kar vse pustiva in šva!

M. Lušarska: Tudi jaz sem sita. Saj ves ta kšeft ni drugega ko grda farbarija, — kar v Ameriko bom šla!

Vse: Živio, Lušarska! V Ameriko jo mahimo, — saj tukaj ni več pravega življenja; kmeta je sama kost in koža.

M. Lušarska: Pa dekleta, to vam ročem: tam na čudeže niti misliti ne smemo — ker nas sicer vse ven vržejo!

Vse: Pošteno se hočemo tam živeti — slamnike bomo delale!

M. Porcijunkulka: Jaz bom pa šla v Cleveland v saloon za baro!

Vse druge: Če nam to sramoto napraviš, Ločanka, bomo prosile predsednika Roosevelta, da te pošlje nazaj...

Vse: Tako je! Gorenjke hočemo v Ameriki pošteno svoj kruh služiti in nočemo farjem pomagati ljudi slepariti. Zdaj jo pa v Ameriko dajmo!

M. Velesovska: Čakte no malo, dekleta; tudi jaz bom šla.

M. Ljubenska: Tudi jaz, — kaj bom sama tukaj počela! Čakte, da punkelje navežem, in da Joška iz Podnarta uprašam, če ima kako sporočilo za v Ameriko...

Vse: Hura! Hura! Zdaj pa čez široko mlako v Ameriko blaženo!

Sveti Jož (sam): Peklimanske babnice, kako so jo pogruntale! Pametno so napravile, — saj res ni bilo nobene poštenosti v te, v kar so jih farji zlorabili. Jaz sem že prestar, da bi šel v Ameriko; tudi me bo ljudstvo zdaj še bolj kot prej potrebovalo. Farški fanatizem bo izbruhnil kakor še nikoli poprej; kletev nebeska se bo usipala na narod; hudobije najbolj črne se bodo godile, — hudič bo imel neprenehoma ofcet! Moja naloga pa bo, odpustiti narodu grehe, tolažiti ga v njegovom obupu, blažiti mu dušo, ter mu ohraniti v srcu še ono dobro, kar mu farji v 1000 letih niso mogli iztrgati.

O Bože! — ustavi svojo roko in nečaj bičati slovensko ljudstvo z bičem farških škorpionov, — usliši me!

Revolucija v Clevelandu!

Nemški in angleški čičaški listi so pisali te dni o napadu, ki se je izvršil na znanega župnika Vitusa Hribarja v Clevelandu, O., od strani tamošnjih z njim nezadovoljnih katoliških Slovencev. V nedeljo dne 2. junija je baje navalilo okrog 2000 Slovencev (nekateri listi pišejo 200) na Hribarjev farovž, kjer so razbili okna in vrata. Iz ogorčene množice so se bajé slišali tudi kliči: "Smrt Hribarju!" Demonstracijo ali pravzaprav bombardiranje farovža je gledalo vse polno drugih ljudi, ki pri stvari niso interesirani. Šele cela armada policistov je razjarjene demonstrante razgnala. Aretiranih je okrog 40 oseb. Župnik Hribar je s svojo trdovratnostjo sam dal povod tem izgredom. Umakniti se ne mara zlepa! Farane je dolgo let

guliš in guliš, dok ni tamkajšnja Slovencev minila potrpežljivost in so pri škofu odločno zahtevali, da Hribarja odstavi in jim imenuje drugega župnika. Škof pa je ostal gluhaš napram vsem opravičenim prošnjam, — in ko tudi znana demonstracija pred škofom ni imela zaželjenega uspeha, je nezadovoljnost faranov priklopala do vrhunca, — in nedeljsko bombardiranje je en pojav te nezadovoljnosti. Pod pepelom tli in bo telo...! Backi pa so pokazali, da niso backi... Svetli se morda tudi v katoliških glavah...!

Za vsakega drugega bi bil nadaljni obstanek pod enakimi razmerami nemogoč, in vsakdo drug: bi navezal svoj punkelček in prostovoljno odšel. A ne tako Hribar! On ima trdne živce in nalašč kljubuje faranom. Pa kako bi tudi ne, — ko je Cleveland največja slovenska naselbina v Ameriki in ima najmanjšje dohodke, — Slovenec pa je krotak in ponižen in si še v čast šteje, da ga duhovni gospod odira kar po mesarsko!!

Hribar si je celo ustanovil svoj "Leib-zurnal", list, katerega je "N. D." že napovedala in ki je sedaj začel izhajati pod imenom "Danica". To je Hribarjevo in Keržetovo glasilo, s katerim upata uspešneje zastopati svoje koristi in "reševati" katoliško vero! "N. D." jima je premalo katoliška. Seveda se bo novi listič pečal samo z osebnostmi in clevelandskimi homatijami, in N. D., ki je ob priki izida prve številke tega lista prinesla uničujočo kritiko o njem in ga imenovala "Glasilo backov", mu že proukuje skorajšnji pogin, rekč: da ga je rodila laž, hudobija in osebno koristolovstvo, ter da ga bo tudi laž in hudobija pokončala.

Vest o nedeljskih clevelandskih izgreduh proti Hribarju smo, kakor rečeno, posneli po drugih listih. Kakor hitro dobimo avtentično poročilo iz Clevelanda, bomo o stvari obširneje razpravljali. Prosim torej somišljenike v Clevelandu, da nam o zanimivi "revoluciji" natančno in čim preje poročajo.

Domača zabava,

prirejena po društvu "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicagi pretečeno soboto dne 1. junija pri g. Franku Mladiču, v prid obrambnemu skladu, — je bila jako dobro obiskana. Mala dvorana je bila natlačeno polna, in prostori vsi zasedeni. Kakor vsikdar, so naše gospe in gospodične pokazale tudi ob tej priliki, svojo zavednost z obilnim posetom; prihitele so vse, ki čutijo svobodno, na to domačo veselico in znatno pripomogle, da je bila družba ves čas animirana. Tudi sodrugi raznih društev so se številno odzvali javnemu vabilu.

"Amerikanski Slovencec" in zanjimjotični duhovniki so se jako zmotili, ako so menili, da bodo s svojimi nagaživimi tožbami, s svojim strupenim pisarjenjem v njih listu proti socializmu in z drugimi premetenimi intrigami spravili v naše vrste nered, zbežnost in malodušnost. Pričakovali so z največjo sigurnostjo, da je zdaj sleherne svobodomiselnosti med ameriškimi Slovenci konec. Pa prišlo je razočaranje, in še bo prišlo!

Ravno ta veselica je jasen dokaz, da so se začeli ljudje za stvar zanimati bolj kot kdaj poprej; začeli so uvidevati vso zavrženost sredstev, katerih se poslužujejo duhovniki v svojem boju proti nam.

Take veselice, kot je bila sobotna, odprajo ljudem oči bolj nego še tako obširna pojasnila in navduševalni članki v listu. Ljudje pridejo in se pri kupci niva podomače pogovore o položaju. V interesu svobodomiselnosti bi bilo torej želeto, da bi take domače zabave prosto prirejala tudi zunajna društva in se pri istih člani medsebojno navduševali. Da naši farji ne bodo zopet kričali o "fehtarjenju", izjavimo tukaj odkrito, da se nam gre pri teh domačih veselicah veliko bolj za moralni usreh, nego za ematni ali finančni.

Sodrugi Jože Zavertnik nam je pri sobotni domači zabavi v daljšem in ognjevitim govoru raztol-

mačil namen in pomen farških bojev proti svobodomislecem, ostrc kritiziral taktiko nasprotnikov ter preciziral stališče, katero nam je zavzeti proti njim; omenjal je, da je posledica tega načelnega stališča ustanovitev "Jugoslovanske Svobodomiselnne Obrambne Zveze v Ameriki", ki se bo vedno in povsod postavila v bran za od duhovnikov preganjane. — Poslušalci so z napeto pozornostjo sledili njegovim stvarnim izvajanjem in ga z viharnim odobravanjem večkrat prekinili, da je mogel nadaljevati še le potem, ko so se izrazi oduševljenja nekoliko polegli. Koncem svojega govora je v poetičnih besedah podal kulturno sliko Slovencev, katero je navzočim prečital kot sledeči:

Epilog.

Slovenec, truden si! Stoletja so šla preko tebe. Bil si pagan, katoličan, protestant, in danes si zopet katoličan.

Različno verstvo ti je vcepilo v srce žalost in tugo; iz človeka si postal klečepazno bitje, ki ima zbok verskih bajk le še omejeno pamet; postal si bitje, ki leži pred mogotci in današnjimi tvojimi duševnimi jerobi na kolenih.

Ti se mogotcev in tvojih duševnih jerobov bojiš, ker jih smatraš za čeznaravna bitja, posedujoča čeznaravno moč.

Slepo jim verjameš, ubogaš jih, ker ne razumeš, da so mogotci in tvoji jerobi bitja, kakor so ti.

Ali je to čudo?

Stoletja ti pripovedujejo, da nisi ustvarjen za ta svet, da je bog ustvaril gosposko v nebesih in na zemlji, — za muke svoje boš pa prejel plačilo svoje v nebesih!

In ti jim verjameš, ker si to laž užival z maternim mlekom, ker se ti jo pripoveduje od rojstva pa do groba za čisto, golo in neizpodbitno resnico!

Mogotci in tvoji jerobi so združili laž z upanjem, — in tako so te zazibali v sladko spanje, da sanjaš o sreči in zlati dobi, o zlati globi na drugem svetu, — mesto da bi jo iskal tukaj, kjer živiš.

Ubili so misel v tebi, misel svobodno misel, ki edina zamore ubiti laž, na nje mesto pa postaviti resnico.

Ali je to resnica?

Slovenec, ali je res v tebi vse zamrlo, kar hrepeni po resnici, čisti resnici brez vsakih primeskov??

Ne, ne! Slovenec v tebi še ni vse zamrlo, kar kliče po resnici. Tudi ti si se pričel počasi zavedati, da ni treba iskati ideal življenja v asketičnem zatajevanju samega sebe, v hrepenenju za gledanje obličja božjega ali v nasičenju svojega praznega želodeca.

Počasi se zaveš! Počasi umevaš, da je laž, kar so te stoletja učili tvoji duševni jerobi — duhovniki, — najeti zagovorniki nasilstva. Ali zaveš se! In to je dobro!

Zavedati si se začel, umevati si začel, da je laž, če ti pripovedujejo, da si slaboten, da si pomagati ne moreš. In zavedanje tvoje raste z vsakim dnevom, ker spoznaš vzroke svojih muk in trpljenja.

Zaveš se in spoznaš vzroke!

To zavedanje in spoznavanje sta še mali iskriči, ki tle pod pepelom, s katerim so duševni jerobi obsuli tvoje možgane. Ali tudi iskriče se lahko združijo v plamenčke, — plamenčki v plamen, — plamen pa v požar, ki bo demonično obseval in razsvitljeval vse zlo v slovenskem narodu, — bedo, revščino, žalost, muke, trpljenje in laž.

Slovenec! Pesniki tvoji pojejo, da imaš zdrav um in pamet. In to je resnica!

Le porabiti ju je treba in zdrobiti boš vse blodnje, napake, običaje in šege, katere so ti duševni jerobi toliko časa sugestirali, da so te spremenili v topega sužnja, ki ponižno liže palico, ki te tepe.

Slovenec! Pomagaj si sam! Časi odrešenikov so minili! Ne pričakuj jih več. Vrzi od sebe stare šege, navade in običaje. Po-meti s predsodki, ki so jez vsa-

kemu napredku in razvoju, — in razpadli bodo okovi, ki te dandanes tako trdo oklepajo.

Misli s svojo glavo, kakor tvoj pesnik Anton Aškerc poje, in premagal boš vse trdnjave in težkobe, — razumel boš vse, kar še dandanes smatraš za neresljivo uganoko.

Misel svobodna zdrobi v prazen nič vse svetnike, vse malike, ponosne cerkve, pagode in mošeje. Nji se ne more upirati nič!

In misel svobodna bo tudi tebi, Slovenec, prinesla zlato dobo, dobo svobode, enakosti in bratstva, — dobo, v kateri ti ne bode treba radi koščeka kruha ostavljati svojeev, katere ljubiš z vsem sreem; — misel svobodna ti bo prinesla dobo vseobčnega bratstva, dobo, v kateri bo ležal zlati malik — kapitalizem — zdrobljen v prazen nič pred teboj.

In ta doba se bliža hitro!

Na udeležnike je napravil ta epilog globok utis, in ploskanja ni hotelo biti konec. —

Tako se je ta večer združilo prijetno s koristnim, in mislimo, da je sleherni zadovoljen, kdor je prišel. Da se je tudi vztrajno plesalo, se samo ob sebi razume; za to sta skrbela dva muzikanta. Pevski zbor "Orel" pa nam je zapel nekaj mičnih pesmic. Zabava je bila neprisljena, domača.

AVSTRO-OGRSKA.

Po najnovejših poročilih iz Budimpešte se je spor med Hrvatimi in Madžari radi rabe nadzarsčine kot notrajnega službenega jezika na hrvatskih železnicah, — zopet zelo poostil; kazalo je, da se preporne točke kmalu odstranijo; a ker zastopa ogerska vlada svoje stališče oskosčno in pristransko ter noče Hrvatom privoliti v njih opravilne zahteve, so Hrvati skrajno razjarjeni. Z vsa resnostjo se pripravljajo na energično agitacijo za ločitev Hrvatske od Ogerske.

Ladija se potopila.

V reki Detroit (v državi Michigan) sta trčila dne 1. junija skupaj dva parnika, od katerih se je eden, z imenom "Selwyn Eddy", potopil. Moštvo se je rešilo.

Prispevki za OBRAMBNI SKLAD "Slov. Svob. Obrambne Zveze v Chicagi, Ill.

Na ustanovnem shodu 6. maja darovali navzočniki \$6.25. Društvo "Slavija" št. 1 S. N. P. J. darovalo na svoji seji dne 12. maja \$50. Posamezni člani "Slavije" darovali isti dan \$15.40. Jos. Verščaj (svota iz Konda & Kaker ob. skl.) \$38.36. "Nabiralni list" Frank Udoviča v Chicagi \$3.50. Jack Grlic, Chicago, Ill., \$1. John Skala, Leadville, Colo., \$0c. Joe Janskovec, Kewanee, Ill., \$1.50. Skupaj do danes: \$116.51.

Listu v podporo:

Lorenc Šetina 25c, Ivan Sajovic 25c, oba iz Yale, Kans.; Mihael Kulavic iz Chicage (Ko bi farjev ne bilo, bi jaz ne vedel, da je bilo Bogu žal, ker je človeka ustvaril) 25c; Andr. Kajtna iz Chisholm, Minn., 50c.

Listnica upravnistva.

F. P., Pueblo, Colo. — Prosimo, v kakšno svrhu naj porabimo doposlanih 40c v poštinih znamkah? Po zdrav!

Listnica uredništva.

V poslani dopisi bodo priobčeni v prihodnji številki. Tolko v vednost.

Sodrugi, somišljeniki! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavemiku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodomiselnno časopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naročnik je nov korak do zmage.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Prijeta blagajnična vlomilca.

V Trstu so aretirali 36letnega Ivana Petiča in 34letnega Angela Dovierja, ki sta hotela s tretjim tovarišem vlomiti v blagajno trvdke Schenker & Co., a so jih prepodili.

Z vlakom je padel

blizu Borovnice 35letni Peter Lemič ter se tako poskoval, da so ga morali dati v deželno bolnico.

Zopetno breme.

Za zvišanje plač častnikom (oficirjem) v avstro-ogerski armadi bo treba 7-8 milijonov kron. Od teh odpade na Ogersko 2½ milijona. Pri višjih častnikih se temeljne plače ne zvišajo, temveč se le vvedejo triletnice. Generalne plače se le znatno zvišajo. Stanarina se deloma vstaje v pokojnino, a v ta namen se bo častnikom odtegovalo 2-3% od gaže. — Ni še dolgo tega, kar so zvišali plače duhovnikom, in zdaj pride kot nameček ubogim davkoplačevalcem še to novo breme! V "pravični" Avstriji res samo za one skrbijo, ki najmanj potrebujejo, — za delavce in kmetovalce pa se nič ne brigajo. Upajmo, da bo sedaj boljše, ko so v državnem zboru na kermilu socijalistični poslanci.

Vojaske organizirani finančni stražniki.

Del avstrijske finančne straže se organizira vojaško, tako da dobe finančni stražniki srebrne trakove na svetlozelenih našivih na rokavih, podobno podčastnikom, ki služijo čez postavno dobo. Tako adjustirani finančni stražniki bodo morali pozdravljati častnike, a vojaki brez šarže pa financarje.

Sleparska banka.

Dunajska banka Schmid & Abel je poverila 600.000 K založenega denarja. Schmidu so zaprli, Abel pa je pobegnil.

Mrtvo so našli

Solteno Katarino Kovačič z Št. Lamberta pri Litiji, in sicer v grmovju pri Mošeniku. Kovačič je šla k sorodnikom v Laze pri Vačah. Kako je prišla v grmovje, je nezgano.

Požari.

— Pogorela je na Miralski gori pri Mirni hiša in kovačnica kovača Franceta Sitarja. Ogenj je nastal vsled isker, ki so prišle v sajasti dimnik. Škoda je velika.

— V Roženperku pri Trebnjem je med hudo nevihto tresčilo v hišo Jožefa Mišiča. Pogorela je do tal. Škoda je več isoč kron, zavarovalnina pa znaša le 1.000 K.

Angleški časnikarji na Kranjskem.

Zelezniško ministertvo je odobrilo program, ki ga je predložila deželna zveza za promet tujcev na Kranjskem glede obiska angleških časnikarjev. Angleški časnikarji si ogledajo Bohinjsko jezero, slap Savice, Vintgar in Bled. Kranjska dežela bo brezdomno imela velike koristi od tega, ako postanejo naravnne krasote na Kranjskem znane tudi širšemu svetu.

Zblaznela je

v Trstu 50letna služabnica Hermina Gresel, ki je čisto naga hodila po židovskem pokopališču. Oddali so jo v blaznico.

Slab prijatelj.

Natakar Giler v Trstu je dal prijatelju Gutfreundu shraniti kovčeg, v katerem je bilo za 400 K vrednosti. Prijatelj Gutfreund je pa kovčeg z vso vsebino prodal in zbežal.

Dober želodec ima!

V Zagrebu živi zidarski pomočnik Jožef Zlatar, ki ima tako dober želodec, da mu tudi steklo ne škoduje. Ko je bil neko nedeljo že precej pijan, je začel griziti kozarce in požirati steklo. Pri steklenici je odgriznil vrat in ga hotel požreti. Pri tem se je obrezal na ustricah, jeziku in grlu, da leži teško ranjen v bolnici.

Balon odnesel kravo.

Na zadnjem sejmu v Belovaru na Hrvaškem se je dogodilo veliko čudlo, da je navaden balonček, s kakršnim se navadno igrajo otroci, odnesel celo kravo. Stvar je bila tučka-le: Neka kmetica je pripeljala na semenj kravo, ki jo je prodala za dva stotarka. Vesela dobre kupčije, je kupila za malega sinčka "luftbalon". Denar je djala v robec, robec pa pripela na vrhico balona in vrhico držala. Vsled veselja pa ni držala dovolj trdno, in kar neankrat se ji je vrhica izmuznila, — in balon se je z denarjem vzdignil hitro kvisku izpred oči kmetice, ki vsled osuplosti in prestrušenosti ni vedela, kaj bi počela. Tako je balon odnesel celo kravo.

Vas se je pogreznila.

Pri Zavidoviču v Bosni se je pogreznil hriboček, na katerem je stalo okrog 30 hiš. Prebivalci so se k sreči skoro vsi rešili; pogrešajo le dve osebi. Vzrok je vulkanizem.

ODPRTO PISMO

Cenjeni Collins Medical Institute:

Ko sem se na Vas obrnil v moji bolezni in ste mi dvakrat poslali zdravila, se čutim sedaj popolnoma zdravega, ter se Vam lepo in iz srca zahvalim za Vaša zdravila. Jaz se nisem na nobenega drugega zdravnika poprej obrnil, kakor na Vas, ker ste v resnici dober zdravnik.

Zatoraj toplo priporočam vsem rojakom širne Amerike "Collins Medical Institute", 140 W. 34. Str., New York, N. Y.

Z vsem spoštovanjem,
Johan Gerbec,
Box 225, Richmond, W. Va.

Naši zastopniki.

Za Eveleth, Minn.: John Rožanc.

Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.

Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.

Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn, Wash.: A. Janaček.

Za Milwaukee, Wis.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majzeč.

Za Clinton, Ind.: John Kolar.

Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

"THE PINKERTON LABOR SPY".

(Pinkertonski delavski ovaduh.)

Knjižica, katera opisuje nezasišano ovadništvo v uniji W. F. of M., in katera morda reši življenje Moyeru, Haywoodu in Pettibonu.

Vsak slovenski delavec, ki je angleščine vešč, bi moral to knjižico čitati. Stane 25c in se lahko naroči pri upravništvu "Glasna Svoboda".

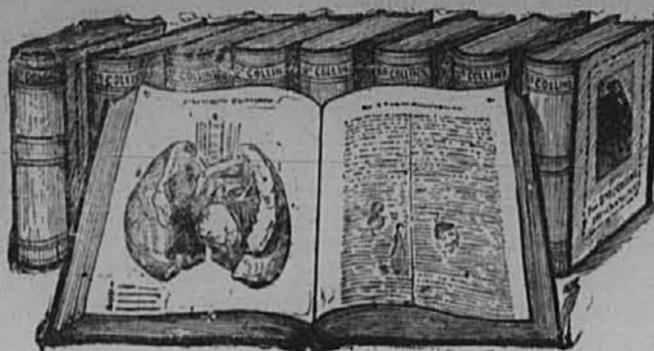
F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

ROJAKI SLOVENC!

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.

Se zaštonj
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča. Iz te knjige bode te razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neredne stolice in glavobola.

Cenjeni gospod Collins M. I.

Spoštovani gospod
Dr. E. C. Collins M. I.

Vani naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravilih, katera ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno (zahvaljujem.)

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik
R. F. D. 3 Johnstown,
Pa.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino nucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri družih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste vi res en izkušen zdravnik, da takega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vani ostajam hvaležen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E.
Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajte zastonj Vaš težko prisluženi denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastonj, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavljajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute
140 West 34th Street New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja. Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoldnan do 5 popoldnan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7-8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10-1 popoldne.

Slovencom in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja oro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnim pokrovom. Size 16
JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših američanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovencom in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

ZAKONI O ZDRAJU.

Človeško zdravje je večkrat očitno vsled malenkosti v nepravem stanju. Želodčna nerednost, zamisljenost glavobol, težko prebavljenje, živčne bolezni, nedelavnost jeter in mnoge enake bolezni so kozni za pregreške zoper naučne zakone o zdravju. Kadarkoli zapazite, da vaše zdravje ni redno, ne čakajte da obolite težko. Rabite

Severov Življenski Balzam

Vsak ki to zdravilo poskusi za ozdravljenje ali za preprečitev bolezni, zoper katere je priporočan, prizna, da je tisti rajt dječje zdravilo.

**Žolčnatost, Zabasanost, Slaba kri
Kislost v želodeu, Heprebavnost
Glavobol, Trudnost.**

Nadomšča oslabiljeno moč starejših ljudi, kreča telčni sestavi in daje življenju krepilo in zdravje. Rabite Severov Življenski Balzam.

Kadarkoli vam ni kaj prav. "Vas Življenski balzam jev istini izvrstno zdravilo. Moja mlajša sestra trpela je na želodčni bolezni od mladih let. Poskusili smo vsakovrstna zdravila ali vse zaman. Končno smo kupili steklenico Vašega Življenskega balzama, ta jo je ozdravil. Priporočam ga vsem bolnim na želodeu".

Matilda Mamak,
Cyclone, Tex.

"Hotela sem se Vam že večkrat zahvaliti za Vaša dobra zdravila. Danes to storim in Vam poročam, da je bil posebno Vaš Življenski balzam ki ne je ozdravil. Brez Severovih zdravil ne morem že več biti. Priporočam vsa Vaša zdravila vsaki družini"

Mrs. Marija Moudry,
26 Quarry st.
Allegheny, Pa.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastopniku.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporočam vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena. Za obilen obisk se vrljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in savarovalne police.

RAZNO.

Druga revolucija na Kubi?

Mesto Santiago stoji v znamenju generalne stavke. V torek so odložili delo izdelovalci cigar, sledoči vzgledu tovornih nalagačev na ladajah in delavcev drugih strok, ki se se vedno trdno držijo in že več dni stavkajo. Položaj postaja opasen. V ponedeljek se je ponovna streljalo, in vse izgleda tako, da izbruhne kmažu javen punt. Posledica temu je, da se meščani v Santiago oborožujejo. Trgovine so vse zaprte. Pekovski vozovi morejo le pod policijskim varstvom voziti po ulicah. Mesa se že več dni ni pripeljalo v mesto. Vojaštvo in žonfarmerija je pod orožjem in vsak čas pripravljena na naskok.

Produkcija premoga.

Po najnovjših statističnih podatkih izkopal se je leta 1905 v Evropi in Ameriki 929,633,000 ton premoga, leta 1904 pa 867,021,000 ton. Tu so vračunane vse države, ki imajo premog, razum Rusije in Belgije. Produkcija je najbolj narasla v Združenih državah, namreč od 318,270,000 na 355,694,000 ton, t. j. skoraj za 7%. Največ premoga daje Amerika. V Angliji se ga je izkopal 239,889,000 ton.

Devišтво pod ključavnico.

V Budimpešti je nedavno ustavljen na ulici policaj neko deklico, ki se mu je zdela sumljiva, ker je pri vsakem koraku nekaj na njej zaroljalo. Ker mu na njegovo uprašanje ni dala dovoljnega odgovora, odpeljal jo je na policijsko postajo. Pri preiskovanju so našli, da ima okoli beder osko, na strani s ključavnico zaklenjeno verigo. Deklica je povedala, da se piše Marija Von. draček ter da jo je tako zaklenil njen ljubček, da si zagotovi njeno zvestobo! Ker je izjavila, da se je to zgodilo z njenim privoženjem, morala jo je policija izpustiti.

Birokratizem.

V La Haye-Malherbe na Francoskem se je neki mladenič zaročil z neko deklico, in vse je bilo za poroko že pripravljeno. Tudi izklicana sta že bila. Tko pred poroko pa je našel uradnik v krstni knjigi, da je bila deklica pomotoma zapisana za dečka. Dasi je bila pomota dovolj jasna, vendar je uradnik izjavil, da ju ne more poročiti, dokler se uradno po vseh inštancah ne potrdi, da nevesta ni mladenič. In tako sta morala zaročenca čakati več mesecev na križev pot sv. Birokracija, — za gostijo pripravljene stvari da so se pokvarile.

Kako se najlaglje služijo milijoni?

Nedavno je umrl v Londonu Tomaž Becham, ki je izumil neke zdravilne kroglice ter dobil zanje s primerno reklamo več milijonov. — Holloway, ki je umrl l. 1883 je tudi spravi med svet po njem imenovane kroglice. Zapustil je 12,000,000, tekem svojega življenja pa je razdelil za dobrodelne namene \$40,000,000. — Jurij Handyslole v Newarku je bil po poklicu čev. ljar. Iznašel ga je znani "Consumption Cure". Pred 2 letoma je umrl in zapustil okrog \$3,000,000. — Dyson Perrino je bil kuhar pri grof. fu Colonelu. Ko sta z grofom živela v Indiji, pridobil si je recept za znani "Wonestersauce". Po svoji smrti je zapustil 13 milijonov.

Iz tega je razvidno, da ima tisti največ sreče, kdor ima talent za raznovrstne humbuge, sleparstva in farbarije.

Zaroto

proti rumunskemu kralju so razkerili v Bukarešti. Vodja je bil bolgarski anarhist Gajdov, ki so ga zaprli. Pri njem so dobili več dinamita in materiala za bombe. Atentat je bil pripravljen za 23. maja.

Ljudožrci.

V Kamerunu (nemška kolonija v Afriki) je plemo Maka nalašč uprizorilo boj s sosedi, da so mad 100 pobitih in ujetih sovražnikov pojedli. Pri tej priliki se je izkazalo, da ti divjaki tudi na trgu prodajajo človeško meso.

Smrtna kosa.

Dne 25. maja t. l. so rojaki v Aldridge, Mont., spremili k zadnjemu počitku rudarja Johna Sesterja, doma iz Stajerskega. Njegovo nenadno smrt je povzročil težak kamen, ki se je v rovu zvalil nanj. Sester je bil na mestu mrtev. Bil je član S. N. P. J. in J. S. K. J. ter W. F. of M. Ranjki zapušča v starem kraju ženo in dva otroka. — Bodi mu tuja zemljica lahka!

Proces Moyer, Haywood, Pettibone vzbujajo povsod veliko pozornost, zlasti se veliko počajo z njim francoski listi. Veliki pariški socialistični dnevnik "L'Humanité" (Človečanstvo), ki ga urejuje znani državni poslanec in bivši minister, vođa francoskih socialistov Jean Jaurès, prinaša vsak dan cele kolone o "velikem procesu proti rudarjem". Proces proti našim trem sodrugom se primerja s senzacionalnim procesom proti Dreyfusu. — "Vojno v Idaho" — pravi "Humanité" — "opazuje delavstvo vseh dežel in vseh narodov. Ta boj označuje enega od pretresljivih dogodkov v zgodovini Združenih držav. Ta boj kaže, da so Združene države že davno prenehale biti svobodna republika. Razredni boj v Združenih državah stopa v najostrejši, odločilen stadij." Rooseveltovo strankarsko in nevalificirano vmešavanje v to zadevo (izjava "o nezaželenih državljanih") kritikuje omenjeni list z najstrožjimi besedami in pozivlje delavstvo vsega sveta, zavzeti se za po nedolžnem preganjenem sodrugu v Idaho.

Kratka sodba

V Echo, La., je družina kakih 100 maskirancev izvelkla koncem pretečenega tedna iz ječe 40letnega črnca Johnsona, ki je bil zaprt radi nenravnega napada na ženo svojega gospodarja, lastnika plantaž Pearce-ta. Jetničar je šel ravno jesti in to priliko so porabili poživljeni linčarji, strli v ječo ter vlekli reveža iz mesta, kjer so ga obesili in visočega popolnoma s kroglicami obstreljali.

ISČETA SE Jože in Janez Staniša, podomače "Vodopivec" iz Podgrada-Mehovo na Dolenskem. V Ameriki sta že dalj časa. Kdor bi vedel za njihovo naslove, naj ga sporoča proti primerni nagradi pri upravnistvu "Glas Svobode", ali pa naj se sama oglasita.

ISČE SE John Šetina doma iz Ljubljane. Sodi se, da je prišel približno pred enim letom v Ameriko. Zanj bi rada zvedela njegova ravnokar v Ameriko došla sestra. Naslov naj se naznači na upravnistvo "Glas Svobode", 669 Loomis st., Chicago, Ill.

!!Redka prilika!! Na prodaj

I.

je lesena hiša (frame house) s 4 sobami; površina lota 25x125; ležeča na Archer in 69. cesti; mimo teče električna cestna železnica (streetcar). Hiša leži v jako lepem kraju, in se mora takoj prodati.

Cena: \$700.

Najlepša prilika za Slovenca z rodbino,

II.

Arlington Heights

20 milj od Chicage. Hiša s 7 sobami. Spodaj zidana. Klet iz cementa, 21 veličih sadnih dreves. Hlev in kuretnjak. Posestvo 85x175.

Cena: \$2,000.

Najvarnejša naložitev denarja. Da se lahko v najem za \$15 mesečno. Na posestvu je \$1000 vknjižene nega dolga, ki pa lahko ostane že zanaprej. Sedajni gospodar preseli se na ravnokar od nas kupljeno novo kmetijo v Missouri.

Vozna cena po železnici (61 voženj iz Chicage v Arlington Heights sem in tje) stane samo \$7.

GRAM JOHNSON & CO.

184 La Salle St. Room 1104
Chicago, Ill.

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE"

Društvene vesti.

Vsem bratom društva "Adrija" št. 3 S. N. P. J., stanujočim v Johnstown, Conemaugh, Franklin, Pa., in ostalim, se skupno naznanja, da se polnoštevilno udeležijo redne mesečne seje, ki se bo vršila dne 30. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v društveni dvorani. Volili bomo delegata za tretje glavno zborovanje v La Salle, Ill.; poleg tega se bo razpravljalo pri tej seji tudi o drugih važnih društvenih zadevah. Torej, bratje, pridite vsi do zadnjega!

Odslej zanaprej vršile se bodo skozi celo poletje redne mesečne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu namesto kakor doslej ob 2. pop. — že dopoldne točno ob 9. uri.

Odbor.

Slovenski sodrugi, pozor!

Vabimo na prvi veliki "piknik", katerega skupno priredijo: Slov. nar. podp. društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., ter slov. mladeniško podpor. društvo "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., s sodelovanjem Slov. delav. pevškega društva "Bled" od istotam —

dne 16. junija t. l.

na Aaws & Williams-Grove nad Coopersdale v prid društvenim blagajnam imenovanih društev in v prid Obrambnemu skladu.

Začetek točno ob 1. uri popoldne.

Ker je omenjeni piknik ali zabavni izlet prvi v letošnji sezoni, se kar najuljudneje vabijo vsi bratje Slovenci in Slovenke iz okolice, kakor tudi vsa bratska nam društva tu v bližini, da nas v obilnem številu posetijo. Komur je za pošteno zabavo in razvedrilo; komur je za mišodoneče glasove naših vrlih pevcev, za godbo in za ples, — ta bo prišel v našo sredo in preživel par uric v veseli družbi svojih rojakov.

Program krasnih slovenskih kitic je jako bogat. In nobenemu ne bo žal, da se je te zabave udeležil ter vsaj začasno pozabil na svoje križe in težave.

Vstopnina za gospode \$1 — gospe prosta.

Pivo prosto! — Za dober prigrizek bo vsestransko skrbjeno (domače pečeni jani! Sandwich! Popp! izvrstne smokke!).

K obilni udeležbi vabi kar najuljudneje

Pripravljalni odbor.

NB. Vzemite Coopersdale-karo, pelji se do konca proge, t. j. v "Loop"; tam vidite letake oziroma kažipote, — in v treh minutah si na prostor.

V slučaju deževnega vremena se odloži izlet na prihodnjo nedeljo t. j. na 23. junija, z istim programom.

VABILO

na veselico, katero priredi društvo "Zvestoba" št. 35 S. N. P. J. v Chicopee, Kans.,

dne 23. junija t. l.

v dvorani g. Andreja Haferja. Začetek točno ob 1. uri popoldne.

Uljudno se vabijo rojaki in rojakinje, da se te veselice z ozirom na dobrotvorni namen (v korist podpornega društva) v čim največjem številu udeležijo.

Vstopnina 25c za osebo; gospe in otroci prosti.

Za izvrstno godbo in prost prigrizek je poskrbljeno.

Odbor.

Naznanilo.

Opozarjam vse člane društva "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., zlasti društvenike izven Conemaugh stanujoče, da se v polnem številu udeležijo prihodnje seje, katere bo dne 23. junija t. l. Na dnevnem redu je kot najvažnejša točka izvolitev delegata za konvencijo Narodne Jednote, vršijo se prve dni meseca septembra v La Salle, Ill. Potrebno je torej, da se vsakdo udeleži društvene seje, da pozneje ne bo kakih pritožb.

Martin Černetič, tajnik.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celotno življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slabournost, zgruba možkih moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri možkih in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

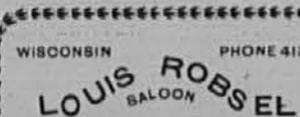
Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potreščine.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJEJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street. KENOSHA, WISC.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste možke in ženske obleke najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač, 838 - 1TH ST. LA SALLE, ILL.

Ali se boš ženil to spomlad?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.....

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek. Izborno prebavljanje. Trdno zdravje.

Močni živci. Močne mišice. Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.